

К. е. н. Михайленко О. Г., Ободянська В. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПОШИРЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ НА ВІДСТАНІ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

З самого початку велику роль для підприємців відігравали різні фактори: географічне розташування, сезонність, місцева влада (демократія, монархія, авторитарна система) і т. п.

А сьогодні величезний вплив на розвиток підприємництва має саме глобалізація, яка відкрила безліч можливостей для бізнесу. Зараз можна жити в Португалії, мати бізнес в Україні, а зібрати команду взагалі з усіх куточків світу.

Деякі вчені стверджують, що глобальний менеджмент необхідний лише для транснаціональних компаній, які мають великий вплив на світову економіку [1]. Але на мою думку, зараз це питання актуальне і для середнього та малого бізнесу. Коли команда розташована в різних містах або навіть країнах, а продукт може реалізовуватися в різних країнах, перед підприємцем постає питання, як організувати виробничий процес максимально ефективно.

Отже, розглянемо як медіа-бізнес та інтелектуальний бізнес організовує свою діяльність «на відстані».

По-перше, охарактеризуємо переваги дистанційної команди. Підприємець значно зменшує свої витрати, адже не орендує приміщення чи офіс.

Окрім того, робота з дому для потенційного співробітника є більш привабливою: він не витрачає кошти та час на дорогу до роботи та працює в зручних для себе умовах. Це дозволить залучити найкращих спеціалістів на зручних для підприємця умовах.

Згідно з дослідженням Американського бюро статистики праці в 2019 році, працівники від 25 років, що отримали вищу освіту більш схильні до роботи з дому: 42% з них працювали не в офісі хоча б деякий час, коли з тих, хто отримав лише шкільну освіту – 12% [2].

Відповідно до ще одного дослідження за 2017 рік, найменші працівники готові отримувати зарплату на 8% менше, якщо вони отримають можливість працювати з дому [3].

Серед недоліків можна зазначити, що організувати віддалену команду достатньо важко: потрібно зібрати людей, які вміють ефективно організувати свій час та відповідально ставляться до своїх обов'язків та дедлайнів. Окрім того, у них має бути стабільний доступ до Інтернету та необхідна техніка.

Ще одним недоліком є те, що людям, що працюють вдома часто не вистачає соціалізації та живого спілкування.

Для організації віддаленої команди на сьогоднішній день було створено багато різних програм, серед яких:

- Zoom, Skype, HangoutsMeet – для проведення відеоконференцій та планових нарад;

- Jira, Asana, Trello та інші планувальники задач;

- різноманітні месенджери для спілкування з командою щодо робочих питань у будь-який час: від Telegram до FacebookMessenger;

- записники і онлайн-блокноти, доступ до записів з яких можна надати іншим користувачам (наприклад, Evernote);

- вже всім знайомі Gmail, GoogleCalendar, Google документи та таблиці, для планування та оцінки ефективності роботи.

В команди мають бути чіткі правила, які фіксуватимуть межі відповідальності та формуватимуть графік. Наприклад, необхідно визначити день та час для щотижневої відеоконференції, на якій будуть визначати цілі на наступний тиждень та аналізувати попередню роботу та її успіх.

Тож розглянемо, яких результатів досягли деякі компанії з допомогою віддаленої команди. Український сайт для підприємців MS.today лише за три роки існування привернув увагу 400 тисяч читачів та досяг позначки в 900 тисяч переглядів статей на місяць. Засновники та власники медіа живуть у Португалії, більша частина їхньої команди живе та працює в Києві, але деякі співробітники знаходяться і в інших містах України. Вони працюють

здебільшого зі своїх домівок, а київська частина команди має можливість працювати в коворкінгу, який оплачують власники видання.

Міжнародна компанія LinguaTrip поєднала одразу дві форми: вони мають два офіси (в Сан-Франциско та Санкт-Петербурзі), а також віддалених працівників. Компанія організовує подорожі до мовних шкіл у різних куточках світу, а також проводить онлайн мовні курси і допомагає вступити до західних університетів. Окрім цього, засновники компанії створили сайт, на якому люди, що професійно володіють англійською мовою, перевіряють тексти на граматичні та лексичні помилки. Ці люди проходять перевірку, але працюють здебільшого як фрілансери (наймані працівники, які працюють лише над певним проектом, а не стають частиною постійної команди. Фрілансери самостійно шукають клієнтів і не залежать від постійного роботодавця) або у вільний від основної роботи час.

Через глобалізацію у світі з'являються нові підходи та інструменти, які вирішують актуальні проблеми сучасних підприємців і допомагають їм працювати ефективно, але з меншими витратами. Як ми бачимо з прикладів, команда, що працює віддалено, може бути не менш ефективною, ніж та, що традиційно працює з офісу. До того ж такий формат стає все більш привабливим для спеціалістів з різних сфер. Тому можна вважати, що організація команди, що працює віддалено, – один з тих підходів, які виникли в менеджменті в результаті глобалізації і які в сучасних реаліях швидко поширюватимуться, особливо в умовах карантину і світової пандемії.

Список використаних джерел:

1. Юхименко П. І. Міжнародний менеджмент: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 488 с.
2. Офіційний сайт Бюро статистики праці США. – <https://www.bls.gov/news.release/atus.nr0.htm>
3. А. Марс, А. Палас. Оцінювання альтернативних механізмів роботи: дослідження. – Березень, 2017 р. – 69 с.